

[Margrete Auken]

tid, end vi har brugt på debatten om dødsriteriet.

En eller anden form for regelsæt trænger sig på. Vi har da også allerede en række indstillinger fra Det Etsiske Råd, og det havde måske været nærliggende at tage lidt fat på dem nu. Vi kan ikke nå det i denne samling, siger ministeren, og det er vel rigtigt. Men jeg lurer på, om det overhovedet er regeringens mening, at der skal lovgives på dette område, eller om det er tanken at overlade alt til eventuelle kontrolorganer og Det Etsiske Råd.

I sin slutning antyder ministeren, at vi på et eller andet tidspunkt skal træffe beslutninger. Men det er ikke helt tydeligt, hvem det er, der skal gøre det. Det vil jeg faktisk allerede nu gerne høre noget om fra ministeren, da det får ganske stor betydning for det, vi fremover skal arbejde med.

Personlig mener jeg – indtil jeg er blevet overbevist om noget andet – at selve grænse-udvalget ikke kan overlades til hverken Det Etsiske Råd eller til komiteerne, men påhviler os i Folketinget. Netop fordi vi ikke vil vide af etiske eksperter, vil det være ansvarsforflygtigelse at lægge disse beslutninger over på andre.

Rådgivende, oplysende, debatskabende – det er fremragende at have Det Etsiske Råd til at være det. Og når beslutningerne er truffet, vil en række mere konkrete afgørelser naturligvis også skulle foretages andre steder end i Folketinget – gerne i komiteerne – ellers går der kuk i det hele.

Men ret langt ind i selve problemerne er det stadig væk os, der må påtage os grænseudvalget. Lad mig komme med et eksempel:

Flertallet i Det Etsiske Råd går ind for, at enlige kvinder skal kunne få foretaget reagensglasbegrugtning, det vil sige, at man går ind for, at også enlige kvinder skal kunne få foretaget insemination på hospitalet. I dag er det reglen, at kun par kan blive behandlet for barnløshed. Tilsyneladende er sagen oplagt. Vi skal vel ikke i Folketinget blande os i, hvordan kvinder lever. Nej! Men skal vi uden videre gå med til, at det at få børn kan være noget, der alene angår kvinder? Er det ikke en kvinde og en mand, der får et barn, og altså to af hvert køn, vi eventuelt tilbyder hjælp for barnløshed?

Hvad siger mændene til at blive reduceret til en klat i en sædbank? Og selv om de eventuelt måtte affinde sig med det, hvad siger så vi andre til det? Og hvad med barnet?

Jeg ved godt, at også lesbiske par får børn; seksualitetens veje og metoder er mangfoldige, og jeg drømmer ikke om at blande lovgivning ind i det. Men derfra og så til, at samfundet helt befrier kvinder, der ikke vil lave børn med mænd, for ubehaget, er der dog noget af et spring. I hvert fald synes jeg ikke, at en så dramatisk beslutning skal overlades til en komité.

Eksemplet er nævnt som en anskueliggørelse af, hvorfor jeg mener, Folketinget ikke kan nøjes med at lave love om råd og komiteer.

Det er i orden at forlænge moratoriet for forskning med befrugtede æg i lov om Det Etsiske Råd, som ministeren har bebudet hun ville komme med forslag om, så vi kan få mere tid til en samlet lovgivning. Men det vil altså ikke være i orden, hvis vi ikke til sin tid tager konkret fat på problemerne.

Ellers handler ministerens overvejelser udelukkende om, hvordan der eventuelt skal lovgives om komiteerne. Hun mener, deres status skal lovfæstes. Heri er hun enig med såvel forsøgsudvalget som Det Etsiske Råd og SF.

Hun foreslår derudover, at vi indtil videre har to systemer: et komitéssystem med regionale komiteer og en central komité, der kan holde sig til forsøg både konkret og principielt, og derudover altså Det Etsiske Råd, der i højere grad skal varetage den etiske debat internt og i offentligheden. Eventuelt kan man sikre en koordinering ved at lade enkelte af personerne være med begge steder. Også det er der tilslutning til, og vi har ingen indvendinger, heller ikke imod, at der skal være en overvægt af lægfolk i komiteerne, og at der skal være lighed mellem mænd og kvinder.

Der gøres en del ud af, på hvilke betingelser forsøg skal kunne laves, og her er det glædeligt, at alle nu er enige om, at mennesker, der indruges, skal informeres og give tilsagn. Hensynet til den personlige integritet går forud for videnskabens interesse i at sikre det bedst mulige forsøgsgrundlag. Men i øvrigt vil fru Birgitte Husmark senere komme ind på dette.

Ligeledes er præciseringen af, at forsøgene skal anmeldes, og at tilladelsen skal følges op, vigtig. Jeg havde derudover gerne set, at ministeren havde lovet os åbenhed om arbejdet, og går ud fra, at det er en forglemmelse, at det ikke er med.

Problemer er der givetvis mange af og mange, der ikke er belyst. I redegørelsen rejses der